

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นศึกษานิเทศก์มัธยมศึกษาที่สุ่มจากทุกภาคของประเทศ จำนวน 231 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศศึกษาระดับมัธยมศึกษาจำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับ สภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผลการวิเคราะห์จากการนำไปทดลองใช้พบว่า ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามด้านสภาพการนิเทศของศึกษานิเทศก์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศลาว อยู่ระหว่าง .26 - .83 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับที่ระดับ .97 ส่วนด้านปัญหาการนิเทศของศึกษานิเทศก์ใน โรงเรียนมัธยมของประเทศลาว อยู่ระหว่าง .47 - .91 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับที่ระดับ .98 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคำตอบในการศึกษาวิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ (SPSS) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ร้อยละ การทดสอบค่าที (t-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัย สภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในครั้งนี้ สรุปผลตามความมุ่งหมายของการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวทั้ง โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง การพัฒนาหลักสูตร และด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ

- 1.1 สภาพการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนรายข้ออยู่ในระดับมาก 4 ข้อเรียงจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก

ได้แก่การช่วยเหลือครูโดยการสังเกตการสอนและการปฏิบัติงานของครู การช่วยเหลือครูโดยให้มีการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน การประชุมสรุปและวิเคราะห์กระบวนการช่วยเหลือครูทุกขั้นตอน เพื่อหาจุดอ่อนจุดแข็งในกระบวนการช่วยเหลือ และอันดับที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ การวางแผนร่วมกับครูก่อนให้การช่วยเหลือ ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อมีคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้แก่ การช่วยเหลือครูโดยการวางแผนประชุมตรวจสอบผลการช่วยเหลือ และการประชุมวิเคราะห์ผลการช่วยเหลือ

1.2 สภาพการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ การมีส่วนร่วม ในการวางแผนและดำเนินงานตามแผนแก้ปัญหาของทีมงาน การสร้างแรงจูงใจการเสริมแรง และสร้างขวัญกำลังใจแก่ครูในทีมงาน ช่วยพัฒนาครูให้มีศักยภาพในการแสวงหาความรู้ และประสบการณ์ทางวิชาชีพ และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ ร่วมมือกับครูสร้างวินัย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในทีมงานของครู

1.3 สภาพการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ส่วนรายข้อนั้นอยู่ในระดับมาก 6 ข้อเรียงจากข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ การมีส่วนร่วมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามมาตรฐานวิชาชีพครู การจัดการ เรียนรู้แบบร่วมมือ การสำรวจความจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่การจัดกิจกรรมสัมมนาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับ ครู รายข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางมี 4 ข้อเรียงจากข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ การจัดการเรียนรู้เป็นรายบุคคล การจัดการเรียนรู้โดยเน้นปฏิสัมพันธ์ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ การจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีแก้ปัญหาของทีมงานกับครู

1.4 สภาพการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก รายข้อ มีคะแนนเฉลี่ยระดับมาก 16 ข้อเรียงจากคะแนนมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ การนำหลักสูตร สู่การปฏิบัติ การจัดทำแผนการเรียนรู้ การกำหนดการวัดผลและประเมินผล และข้อที่มีคะแนน เฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปีและรายภาค ส่วนรายข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยระดับปานกลางมี 4 ข้อเรียงจากคะแนนมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก

ได้แก่ การจัดทำคู่มือการใช้หลักสูตร การปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร การบริหารจัดการงบประมาณ อาคาร วัสดุ อุปกรณ์ และบุคลากรให้สอดคล้องกับหลักสูตร สถานศึกษาและข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ การจัดทำเอกสารหลักสูตรเช่น คู่มือครู

1.5 สภาพการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมาก ไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ ส่งเสริม ช่วยเหลือครูกำหนดปัญหาหรือเป้าหมายการวิจัย ช่วยเหลือครูกำหนดระเบียบวิธีการวิจัย ติดตาม และช่วยเหลือครูรวบรวมข้อมูล ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ ช่วยเหลือครูสรุป และเขียนรายงานการวิจัยส่งเสริมครูนำผลการวิจัยไปใช้ทั้งให้การชื่นชมกับผลสำเร็จ

2. เปรียบเทียบสภาพการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.1 จำแนกตามเพศ วุฒิกการศึกษา ประสบการณ์ทำงานของศึกษานิเทศก์โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 จำแนกตามภูมิภาคของประเทศโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบคะแนนรายข้อพบว่า

2.2.1 สภาพการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกตามภูมิภาค โดยรวม ภาคเหนือกับภาคกลาง และภาคเหนือกับภาคใต้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาคเหนือมีสภาพ การปฏิบัติมากกว่าภาคกลางและภาคใต้ ส่วนภาคกลางกับภาคใต้แตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ

2.2.2 สภาพการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกตามภูมิภาค ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครู โดยตรงภาคเหนือกับภาคกลางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาคเหนือ มีสภาพการปฏิบัติมากกว่าภาคกลาง ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2.3 สภาพการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกตามภูมิภาคด้านการพัฒนาทักษะการทำงาน กลุ่ม ภาคเหนือกับภาคกลางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาคเหนือมีสภาพ การปฏิบัติการนิเทศมากกว่าภาคกลาง ส่วนภ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2.4 สภาพการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกตามภูมิภาคด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ ทางวิชาชีพภาคเหนือกับภาคกลางและภาคเหนือกับภาคใต้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยภาคเหนือมีสภาพการปฏิบัติการนิเทศมากกว่าภาคกลางและภาคใต้ ส่วนภาคกลาง กับภาคใต้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2.5 สภาพการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกตามภูมิภาคด้านการพัฒนาหลักสูตร ภาคเหนือ กับภาคกลางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาคเหนือมีสภาพการปฏิบัติ การนิเทศมากกว่าภาคกลาง ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ปัญหาการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงคะแนนเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง และด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ การเสริมสร้าง ประสบการณ์ทางวิชาชีพ

3.1 ปัญหาการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ทั้งโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ การวางแผนร่วมกับครูก่อนให้ความช่วยเหลือ ช่วยเหลือครูโดยการให้มีการนิเทศแบบเพื่อน ช่วยเพื่อน ช่วยเหลือครูโดยการวางแผนประชุมตรวจสอบผลการช่วยเหลือหาจุด อ่อนจุดแข็ง ในกระบวนการช่วยเหลือ และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ การประชุมวิเคราะห์ผล เพื่อช่วยเหลือครู

3.2 ปัญหาการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ ช่วยพัฒนาครู ให้มีศักยภาพในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ทางวิชาชีพ ร่วมมือกับครูกำหนดปัญหาและ เป้าหมายการแก้ปัญหาาร่วมกันของทีมงาน ร่วมมือกับครูสร้างวินัยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในทีมงาน ของครู และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ มีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินงานตามแผน แก้ปัญหาของทีมงานกับครู

3.3 ปัญหาการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของ

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ การสำรวจความจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้ ทางอ้อม เช่น การเรียนรู้แบบสืบค้น แบบสร้างผังความคิด แบบใช้กรณีศึกษา แบบแก้ปัญหา แบบค้นพบ แบบตั้งคำถามและแบบใช้การตัดสินใจเป็นต้น มีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี แก้ปัญหาของทีมงานกับครูและข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยเน้น ปฏิสัมพันธ์

3.4 ปัญหาการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ ปานกลาง เรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ การจัดทำคู่มือการใช้หลักสูตร การนิเทศกำกับติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร การจัดทำเอกสารหลักสูตรเช่นคู่มือครูเป็นต้น และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ การจัดทำหน่วยการเรียนรู้

3.5 ปัญหาการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ ส่งเสริมช่วยเหลือครูกำหนดปัญหาหรือเป้าหมายการวิจัย ช่วยเหลือครูสรุปและเขียนรายงาน การวิจัย ส่งเสริมครูนำผลการวิจัยไปใช้ทั้งให้การชื่นชมกับผลสำเร็จ ช่วยเหลือครูในการวิเคราะห์ ข้อมูลการวิจัย และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ ช่วยเหลือครูกำหนดระเบียบวิธีการวิจัย

4. เปรียบเทียบปัญหาการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

4.1 จำแนกตามเพศ วุฒิกการศึกษา ประสบการณ์ทำงานของศึกษานิเทศก์โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 จำแนกตามภูมิภาคของประเทศโดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่พบว่า

ปัญหาการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกตามภูมิภาคโดยรวม และรายด้านภาคเหนือกับภาคกลาง ภาคเหนือกับภาคใต้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาคเหนือมีปัญหา มากกว่าภาคกลางและภาคใต้ ส่วนคู่อื่นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. แนวทางพัฒนาการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของ

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

5.1 การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง (Direct Assistant)

มีแนวทางพัฒนาดังนี้ 1) ศึกษาประเด็นที่จะไปให้ความช่วยเหลือโดยเข้าหาครูเพื่อสอบถามสิ่งที่ครูต้องการให้ช่วยเหลือ หรือศึกษาจากศึกษานิเทศก์และกักขังจังหวัดและอำเภอ 2) ควรสร้างศึกษานิเทศก์ภายใน โรงเรียนแต่ละวิชาเพื่อเป็นเครือข่ายการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน 3) สร้างแผนปฏิบัติงานการนิเทศอย่างรัดกุม 4) สร้างความผูกพันที่ดีกับครูเพื่อสังเกตและส่งความรู้ให้ครูเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนไปในทางที่ดีขึ้น 5) ต้องมีการประเมินร่วมกับครูทุกครั้งในการปฏิบัติการนิเทศ 6) ควรทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก้ปัญหาที่ครูสอนนำเสนอเข้ามาโดยตรงผ่านทางโทรศัพท์ หรือด้วยวิธีอื่น

5.2 การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม (Group Development)

มีแนวทางพัฒนาดังนี้ 1) จัดตั้งเป็นกลุ่มวิชา เช่น กลุ่มคณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ ภาษาศาสตร์ และอื่น ๆ เป็นต้น หรือสร้างเป็นสายวิชา เช่น วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ และวิทยาศาสตร์สังคม 2) แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบเพื่อช่วยเหลือกันเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ทุกคนได้มีส่วนร่วม ทั้งมีผลงานอันเป็นที่ประจักษ์ของตนเองนำเสนอผลงานทางวิชาการภายในกลุ่มของตน 3) สร้างความพร้อมให้ครูในการทำงานเป็นทีมด้วยการสร้างความสมานฉันท์ร่วมกันระหว่างศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการ โรงเรียน และครูผู้สอนให้เป็นประเพณีของโรงเรียน 4) ประชุมร่วมกันเพื่อหาแนวร่วมในการทำงานโดยยึดหลักประชาธิปไตย ทำงานเป็นทีมบุคคลรับผิดชอบ 5) นิเทศกำกับ ติดตามประเมินผลควรดำเนินการอย่างมีส่วนร่วม 6) สร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนระดับต่าง ๆ เช่น ระดับโรงเรียน ระดับอำเภอ และระดับจังหวัดเพื่อให้ครูสามารถช่วยเหลือกันได้

5.3 การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ (Professional Development)

มีแนวทางพัฒนาดังนี้ 1) สร้างแรงจูงใจแก่ครู เช่น ผู้ที่สำเร็จการสร้างประสบการณ์ด้านวิชาชีพครูจะได้รับตำแหน่งวิชาการเช่น ครูประสบการณ์ ครูชำนาญงาน ครูเชี่ยวชาญ และครูเชี่ยวชาญอาวุโสอย่างสมเกียรติ 2) การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพควรดำเนินการบนพื้นฐานสภาพปัญหาและความต้องการของครู 3) จัดฝึกอบรม สาธิตสอนให้ครูได้รู้และทดลองปฏิบัติเกี่ยวกับเทคนิคการสอนทางตรงและทางอ้อม จัดประชุมวิชาการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับครู ช่วยครูผลิตสื่อการเรียนการสอนพร้อมแนะนำการใช้สื่อดังกล่าวอย่างทั่วถึง 4) สนองข้อมูลข่าวสาร สร้างเงื่อนไขให้ครูพัฒนาตนเองด้านวิชาการ สร้างแรงบันดาลใจ สร้างความเชื่อมั่นต่อวิชาชีพครู พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมตามมาตรฐานวิชาชีพครูโดยศึกษานิเทศก์เป็นต้นแบบ

5) ต้องมีการประเมินระดับมาตรฐานวิชาชีพครูอย่างน้อยปีละครั้ง

5.4 การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development)

มีแนวทางพัฒนาดังนี้ 1) ช่วยเหลือครูในการวิเคราะห์เนื้อหาของหลักสูตรส่วนกลาง แล้วนำเอาข้อเสนอนี้และความคิดเห็นต่าง ๆ ของครูเกี่ยวกับประเด็นที่พบว่า ไม่เหมาะสมต่อสถาบัน ค้นคว้าวิทยาศาสตร์การศึกษากระทรวงศึกษาธิการ และกีฬาเพื่อแก้ไขให้เหมาะสม 2) ช่วยเหลือครูผู้สอนด้วยการจัดฝึกอบรม กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร คู่มือการนำใช้หลักสูตร ตลอดจนการบริหารจัดการหลักสูตร การวัดประเมินผลการใช้หลักสูตร และการประชาสัมพันธ์หลักสูตร 3) ช่วยครูผู้สอนกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น การกำหนดแผนจัดการเรียนรู้ การกำหนดสื่อ กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง คำอธิบายรายวิชา 4) ร่วมมือกับครูสร้างและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นมาใช้ร่วมกับหลักสูตรส่วนกลางในสถานศึกษาต่าง ๆ 5) จัดชุดฝึกอบรมเกี่ยวกับแนวทางและวิธีการพัฒนาหลักสูตรให้ครูสอนอย่างทั่วถึงให้ครูสอนเหล่านั้นสามารถพึ่งตนเองได้

5.5 การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Action Research)

มีแนวทางพัฒนาดังนี้ 1) ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน และจัดอบรมให้ทุกคนมีความรู้ความเข้าใจเพื่อช่วยเหลือครูทำการวิจัยอย่างถูกต้อง 2) ศึกษาปัญหาที่ครูสอนอยากแก้ไข เก็บคำข้อมูลจากการปฏิบัติการสอนของครูในแต่ละวัน และจากการทดลองใช้เครื่องมือแต่ละอย่างจากนั้นนำเอาข้อมูล และประสบการณ์ที่ได้มาเขียนเป็นรายงาน เพื่อช่วยครูในการกำหนดปัญหาหรือเป้าหมายการวิจัย 3) ช่วยครูกำหนดระเบียบวิธีการวิจัย ติดตามและช่วยเหลือครูรวบรวมข้อมูลตามระเบียบวิธีการวิจัย ช่วยครูวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย และเขียนรายงานการวิจัย 4) ส่งเสริมให้ครูได้นำเสนอผลงานดังกล่าวเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการเสนอเป็นผลงานเพื่อขอตำแหน่งวิชาการอย่างสมควร

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญจากการค้นพบตามความมุ่งหมาย และสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. สภาพการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวทั้งโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง การพัฒนาหลักสูตร และด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุด ได้แก่ การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ

ผลปรากฏเช่นนี้อาจเพราะว่า การทำงานกลุ่มเป็นกิจกรรมการนิเทศการศึกษาที่สอดคล้องกับ ลักษณะโครงสร้างของศึกษานิเทศก์มัธยมศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งแบ่งเป็น 8 กลุ่มวิชาหลักมีศึกษานิเทศก์รับผิดชอบกลุ่มละ 2 คน และ 6 กลุ่มวิชาทักษะ มีศึกษานิเทศก์กลุ่มละคน ดังนั้นเวลาให้ความช่วยเหลือครูในโรงเรียนต่าง ๆ จึงดำเนินเป็นกลุ่มวิชา จนเกิดเครือข่ายการพัฒนาทักษะการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่มวิชานั้น ดังนั้นการพัฒนาทักษะ การทำงานกลุ่มจึงมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สำหรับด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครู โดยตรงอาจเป็นเพราะว่าศึกษานิเทศก์มัธยมศึกษาปฏิบัติการนิเทศบนพื้นฐานความต้องการของครู โดยผ่านการรายงานของครูและรายงานของแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวง และอำเภอก่อนเมื่อรู้ ข้อมูลจึงสร้างแผนการนิเทศลงไปช่วยเหลือตามที่ครูต้องการ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวเน้นการ สังเกตการณ์สอน การปฏิบัติงานของครูจากนั้นมาปรึกษาหารือเพื่อหาวิธีแก้ปัญหาาร่วมกันในกลุ่ม วิชานั้น ๆ ในขณะที่ด้านการพัฒนาหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่ปฏิบัติเสมอไม่ว่าจะมีการนิเทศหรือไม่ และทุกครั้งที่มีการปฏิบัติการนิเทศก็มีการติดตามประเมินผล เช่น การจัดโครงสร้างหลักสูตร การปฏิบัติแผนการจัดการเรียนรู้ การบริหารหลักสูตร การกำหนดหน่วยการเรียนรู้ตลอดจน การกำหนดสื่อการเรียนรู้อื่นต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ ลิขิต บัวแดง (2545) ที่ทำการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อ การปฏิบัติหน้าที่ตามเกณฑ์มาตรฐานศึกษานิเทศก์ พ.ศ. 2540 สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 พบว่า สภาพการปฏิบัติหน้าที่ตามเกณฑ์มาตรฐานศึกษานิเทศก์ พ.ศ. 2540 ของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 อยู่ระดับปานกลาง ถึงระดับสูง

1.1 การให้ความช่วยเหลือแก่ครู โดยตรงโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนรายชื่อ อยู่ในระดับมาก 4 ข้อเรียงจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ การช่วยเหลือครู โดยการสังเกตการสอนและการปฏิบัติงานของครู การช่วยเหลือครูโดยให้มีการนิเทศแบบเพื่อน ช่วยเพื่อน การประชุมสรุปและวิเคราะห์กระบวนการช่วยเหลือครูทุกขั้นตอนเพื่อหาจุดอ่อนจุดแข็ง ในกระบวนการช่วยเหลือ และอันดับที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ การวางแผนร่วมกับครู ก่อนให้การช่วยเหลือ ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลางที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ การประชุม วิเคราะห์ผลการช่วยเหลือ ผลปรากฏเช่นนี้อาจเพราะว่า การช่วยเหลือครู โดยการสังเกตการสอน และการปฏิบัติงานของครูในการนิเทศการศึกษาทุกครั้งศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบแต่ละวิชาจะต้อง สังเกตการณ์สอนและการปฏิบัติงานเพื่อให้รู้ว่าครูผู้สอนมีข้อดีข้อเสียในการจัดการเรียนการสอน อย่างไร จากนั้นก็ปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อพัฒนาข้อเสียโดยปฏิบัติเป็นกลุ่มวิชา ดังนั้นการช่วยเหลือ ครูโดยให้มีการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนจึงเป็นกระบวนการที่ดำเนินต่อเนื่องจากประเด็นแรก

เมื่อมีการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนแล้วศึกษานิเทศก์ก็จะร่วมมือกับครูจัดประชุมสรุปวิเคราะห์ผล การช่วยเหลือว่าตอบสนองได้ตามที่ครูผู้สอนต้องการหรือไม่ และจะมีมาตรการแก้ไขประเด็น ที่ศึกษานิเทศก์ช่วยครูได้ไม่ดี โดยให้ครูสอนประเมินร่วมและเสนอแนะอย่างเป็นกันเอง ซึ่งกระบวนดังกล่าวได้รับการช่วยเหลือด้านงบประมาณจากองค์การซิดาและ โครงการพัฒนา คุณภาพการศึกษาระยะสอง (SIDA/EQUIP II) ส่วนรายชื่อที่มีคะแนนเฉลี่ยระดับปานกลาง อาจมีสาเหตุมาจากข้อจำกัดด้านเวลา ลักษณะการทำงานซึ่งทำให้ครูผู้สอนส่วนหนึ่งไม่กล้า แสดงความคิดเห็นเพราะมองว่าศึกษานิเทศก์มีตำแหน่งหน้าที่สูงกว่าตน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ สุทัศน์ นันทวิไลย์ (2542) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะการปฏิบัติตามกระบวน การนิเทศภายในของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษา แห่งชาติเขตการศึกษา 12 ผลการศึกษาพบว่า สภาพการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายใน ของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก

1.2 การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

เรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนิน งานตามแผนแก้ปัญหาของทีมงาน การสร้างแรงจูงใจการเสริมแรงและสร้างขวัญกำลังใจแก่ครู ในทีมงาน ช่วยพัฒนาครูให้มีศักยภาพในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ทางวิชาชีพ และ ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุด ได้แก่ ร่วมมือกับครูสร้างวินัยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในทีมงานของครู ผลปรากฏเช่นนี้อาจเพราะว่า การสร้างแผนการนิเทศนั้นสร้างบนพื้นฐานการชี้แนะของหน่วยงาน ต้นสังกัดภายใต้ข้อมูลจากท้องถิ่นว่าเขาต้องการให้ช่วยเหลืออะไร วิชาไหนจากนั้นศึกษานิเทศก์ จึงสร้างแผนการช่วยเหลือเป็นกลุ่มวิชา สำหรับการสร้างแรงจูงใจ การเสริมแรงและสร้างขวัญ กำลังใจแก่ครูในทีมงานนั้นมีนโยบายที่กำหนดโดยรัฐบาลลาวต่อครูผู้สอนที่มีผลงานทางวิชาการ อยู่แล้ว ดังนั้นศึกษานิเทศก์เพียงแต่ช่วยเหลือครูในการประกอบเอกสารผลงานทางวิชาการ และ กระตุ้นให้ครูแสวงหาความรู้เพื่อให้ครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถได้รับตำแหน่งวิชาการครู อย่างสมเกียรติ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สุภาวดี วิลาวัลย์ (2543) ได้วิจัยความสัมพันธ์ระหว่าง การทำงานเป็นทีม กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมสามัญศึกษา ผลการศึกษาพบว่า การทำงานเป็นทีมของศึกษานิเทศก์สังกัดกรมสามัญ โดยรวม และในแต่ละด้าน จำแนกตามระดับหน่วยงานที่สังกัด และประสบการณ์ทำงานอยู่ในระดับมาก

1.3 การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนรายชื่อนั้น อยู่ในระดับมาก 6 ข้อเรียงจากข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การมีส่วนร่วม พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามมาตรฐานวิชาชีพครู การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ การสำรวจ

ความจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุด ได้แก่การจัดกิจกรรมสัมมนาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับครู ส่วนรายชื่อที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางมี 4 ข้อเรียงจากข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ การจัดการเรียนรู้เป็นรายบุคคล การจัดการเรียนรู้โดยเน้นปฏิสัมพันธ์ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีแก้ปัญหาของทีมงานกับครูผลปรากฏเช่นนี้อาจเพราะว่า การมีส่วนร่วมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ตามมาตรฐานวิชาชีพครู ถูกกำหนดเป็นมาตรฐานแรกในการพิจารณาผลงานทางวิชาการ นอกจากนั้นครูสอนก็มีความเชี่ยวชาญเทคนิคด้านการสอนต่าง ๆ ดังนั้นในการปฏิบัติการนิเทศศึกษานิเทศก์จึงมีหน้าที่ในการศึกษาอบรม กระตุ้นให้ครูสอนพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของตน เกี่ยวคู่กับการพัฒนาเทคนิคการจัดการเรียนการสอนด้วยการร่วมมือกับผู้อำนวยการ โรงเรียน ศึกษานิเทศก์และกีฬาแขวง และอำเภอเพื่อสำรวจความจำเป็นในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนต่าง ๆ ด้านเทคนิคการจัดการเรียนรู้รายบุคคล การจัดการเรียนรู้โดยเน้นปฏิสัมพันธ์มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุดนั้น ได้รับผลกระทบโดยตรงประสพการณ์ของศึกษานิเทศก์ที่ยังไม่สูงพอไม่สามารถช่วยครูพัฒนาเทคนิคเหล่านั้นได้เต็มศักยภาพ การนิเทศเป็นระบบนิเทศภายนอก ดังนั้นการจัดฝึกอบรมด้านเทคนิคการเรียนการสอน (ความสามารถด้านการสอน) จึงมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ ขาดต้นทุนด้านเทคโนโลยี อย่างไรก็ตามศึกษานิเทศก์ก็สามารถแก้ปัญหาส่วนใหญ่ได้ จึงทำให้การเสริมสร้างประสพการณ์ทางวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงกมล บริบูรณ์พานิช (2540) ทำการศึกษาความต้องการ และการได้รับการตอบสนองความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1 ผลการศึกษาพบว่า

- 1) ความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศวิชาการของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก
- 2) การได้รับการตอบสนองความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 การพัฒนาหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก รายข้อมีคะแนนเฉลี่ยระดับมาก 16 ข้อเรียงจากคะแนนมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ การนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ การจัดทำแผนการเรียนรู้ การกำหนดการวัดผลและประเมินผล และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปีและรายภาค ส่วนรายชื่อที่มีคะแนนเฉลี่ยระดับปานกลางมี 4 ข้อเรียงจากคะแนนมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ การจัดทำคู่มือการใช้หลักสูตร การปรับปรุง พัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร การบริหารจัดการ

งบประมาณ อาคาร วัสดุอุปกรณ์ และบุคลากรให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุด ได้แก่ การจัดทำเอกสารหลักสูตรเช่น คู่มือครู ผลปรากฏเช่นนี้อาจเพราะว่าหลักสูตรมัธยมศึกษา และคู่มือการใช้หลักสูตรร้อยละ 80 สร้างโดยสถาบันคั่นคว้าวิทยาศาสตร์ การศึกษา หลักสูตรทุกสาขาวิชาถูกกำหนดให้นำใช้ในโรงเรียนพร้อม ๆ กันจากนั้นครูเป็นผู้จัดทำแผนการเรียนรู้ กำหนดกระบวนการเรียนการสอนของตน และการวัดประเมินผล โดยร่วมมือกับศึกษานิเทศก์ตามเงื่อนไข ครูจะพิจารณาประเด็นที่ไม่สอดคล้องเหมาะสมเพื่อเสนอต่อสถาบันคั่นคว้าวิทยาศาสตร์การศึกษา โดยผ่านการช่วยเหลือของศึกษานิเทศก์ และแผนกศึกษานิเทศก์ และศึกษา หรือศึกษานิเทศก์จะเป็นพิจารณาเพื่อเสนอสถาบันคั่นคว้าวิทยาศาสตร์การศึกษา โดยผ่านแผนกศึกษานิเทศก์และศึกษาประจำแขวง นอกจากนี้หลักสูตรท้องถิ่นร้อยละ 20 ของหลักสูตรมัธยมศึกษาสร้างและพัฒนาโดยครู และศึกษานิเทศก์ในท้องถิ่นตามขั้นตอนที่กระทรวงศึกษานิเทศก์กำหนด ส่วนประเด็นเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรที่ครูไม่เข้าใจศึกษานิเทศก์จะเป็นผู้ศึกษาแล้วให้ความกระจ่างตามกลุ่มวิชาที่ศึกษานิเทศก์รับผิดชอบ ดังนั้นการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ การจัดทำแผนการเรียนรู้ การกำหนดการวัดผลและประเมินผล และการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และสาระการเรียนรู้รายปี และรายภาคต่าง ๆ เหล่านี้สำหรับศึกษานิเทศก์จึงมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนรายข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยระดับปานกลางเช่น การจัดทำคู่มือการใช้หลักสูตร การปรับปรุง พัฒนาระบบการบริหารจัดการหลักสูตร การบริหารจัดการงบประมาณ อาคาร วัสดุ อุปกรณ์ และบุคลากรให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดทำเอกสารหลักสูตรเช่น คู่มือครู ต่าง ๆ เหล่านี้ผู้บริหาร โรงเรียนเข้ามามีบทบาทมากขึ้นดังนั้น ระดับการปฏิบัติของศึกษานิเทศก์ต่อกับประเด็นนี้จึงขึ้นกับความร่วมมือ และความเข้าใจของผู้บริหาร โรงเรียนด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ เวิน (Wayne 1980, p. 1293 -A) ได้ศึกษาการรับรู้บทบาทการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ด้านความรับผิดชอบ และขอบข่ายงานนิเทศมีอันดับความสำคัญสูงได้แก่ งานเกี่ยวกับหลักสูตร และการสอน การแนะแนว งานบริหารวิชาการและงานนิเทศภายในโรงเรียน

1.5 การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก

เรียงลำดับจากข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ ส่งเสริมช่วยเหลือครูกำหนดปัญหาหรือเป้าหมายการวิจัย ช่วยเหลือครูกำหนดระเบียบวิธีการวิจัย ติดตามและช่วยเหลือครูรวบรวมข้อมูลตามระเบียบวิธีการวิจัย ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ช่วยเหลือครูสรุปและเขียนรายงานการวิจัยส่งเสริมครูนำผลการวิจัยไปใช้ทั้งให้การชื่นชมกับผลสำเร็จ ผลปรากฏเช่นนี้อาจเพราะว่า สภาพการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนยังมีน้อยเพราะครูไม่ค่อยมีความรู้ในเรื่อง

การวิจัย ดังนั้นศึกษานิเทศก์ในฐานะผู้ใช้ความช่วยเหลือจึงมีบทบาทสำคัญในการศึกษาวิธีการวิจัย เพื่อร่วมมือกับครูทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ เช่น ร่วมมือกับครูเพื่อกำหนดเป้าหมายการวิจัย กำหนดระเบียบวิธีการวิจัย ติดตามและช่วยเหลือครูรวบรวมข้อมูลตามระเบียบวิธีการวิจัย เนื่องจากปัจจุบันการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนส่วนมากใช้การบันทึกแล้วนำมาประเมินด้วยการประชุมเพื่อหาข้อสรุป การศึกษาปัญหา การแก้ปัญหาส่วนใหญ่ใช้ประสบการณ์ และพิจารณาเพื่อวิเคราะห์หาข้อสรุปแล้ววางแนวทางปฏิบัติ โดยไม่ได้มีการกำหนดเป็นประเด็นเพื่อทำการวิจัย จึงมีผลงานการวิจัยไม่มากนัก ดังนั้นศึกษานิเทศก์จึงควรเพิ่มระดับการช่วยเหลือครูในเรื่องนี้ให้มากเป็นพิเศษ

2. เปรียบเทียบสภาพการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.1 จำแนกตามเพศของศึกษานิเทศก์โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไร มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ ผลปรากฏเช่นนี้อาจเพราะว่าศึกษานิเทศก์มัธยมศึกษามีข้อสะดวกในการปฏิบัติการนิเทศมากขึ้นเช่น มีระบบอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์ แฟกซ์ การสื่อสารทันสมัย และมีพาหนะรับใช้เพียงพอ ดังนั้นศึกษานิเทศก์ทั้งชายและหญิงต่างก็สามารถปฏิบัติงานหน้าที่ของตนได้เท่าเทียมกัน แม้ว่าบางพื้นที่ห่างไกลถนนรกร้างและเป็นภูเขาสูงศึกษานิเทศก์หญิงไปไม่สะดวกแต่ก็สามารถให้ความช่วยเหลือครูผู้สอนผ่านทางโทรศัพท์ หรือด้วยวิธีอื่น ๆ ดังนั้นแม้ว่าศึกษานิเทศกชาย และศึกษานิเทศก์หญิงมีฐานะทางวัฒนธรรมสังคม สรีระทางร่างกายและหลายปัจจัยแตกต่างกันแต่ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ชายและหญิงในโรงเรียนมัธยมศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จึงไม่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิดิรัตน์ แก้วอุดม (2550) ได้ศึกษาปัญหาการนิเทศงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงตรา เขต 1 พบว่า ข้าราชการครูเพศชายกับข้าราชการครูหญิง มีความเห็นต่อปัญหาการนิเทศงานวิชาการของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามวุฒิการศึกษาของศึกษาของศึกษานิเทศก์โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไร มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ ผลปรากฏเช่นนี้อาจเพราะว่า การปฏิบัติการนิเทศของศึกษานิเทศก์มัธยมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวปฏิบัติตามแผนงานที่วางจากส่วนกลางเวลาปฏิบัติเน้นการทำงานเป็นกลุ่มวิชาภายใต้การชี้นำของศึกษาธิการ และกีฬาแขวงการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนพิจารณาจากความต้องการของครูเป็นหลัก ดังนั้นแม้วุฒิการศึกษาของ

ศึกษานิเทศก์จะต่างกันระดับความสามารถในการปฏิบัติการนิเทศจึงไม่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรายุ วรฤทธิ์ (2540) ได้ศึกษาความต้องการเสริมทักษะการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์อำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ในเขตการศึกษา 4 พบว่าศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีวุฒิต่างกันมีความต้องการเสริมทักษะการนิเทศการศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานของศึกษานิเทศก์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ ผลปรากฏเช่นนี้อาจเพราะว่า ศึกษานิเทศก์มัธยมศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทำงานเป็นทีมแบ่งความรับผิดชอบให้บุคคลตามสายวิชาที่ตนมีความเชี่ยวชาญเวลาให้การนิเทศแก่ครูผู้สอนก็ให้การนิเทศเฉพาะวิชาที่ตนรับผิดชอบและมีความชำนาญ ดังนั้นแม้ว่า ศึกษานิเทศก์บางคนมีประสบการณ์ทำงานน้อย บางคนมีประสบการณ์ทำงานมากแต่เวลาปฏิบัติการนิเทศระดับสภาพการปฏิบัติการนิเทศจึงไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จงถนอม จันทจักร (2545) ศึกษาปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว พบว่า ปัญหาการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้วจำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารไม่แตกต่างกัน

2.4 จำแนกตามภูมิภาคของประเทศที่ศึกษานิเทศก์ทำงานอยู่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลปรากฏเช่นนี้อาจเพราะว่า ศึกษานิเทศก์ในแต่ละภาคของประเทศอยู่ในสภาพแวดล้อมการทำงานที่แตกต่างกันเช่น ภาคเหนือมีความหนาแน่นของประชากรน้อย เงื่อนไขการพัฒนาทางเศรษฐกิจสังคมไม่สะดวก การคมนาคมยากลำบากทำให้การปฏิบัติการนิเทศของศึกษานิเทศก์มีความล่าช้า บางพื้นที่ยากแก่การเข้าถึงและใช้งบประมาณในการเดินทางมากเพราะเป็นพื้นที่ภูเขาสูงชัน ส่วนภาคกลางเป็นทุ่งราบเป็นศูนย์กลางทางด้านเศรษฐกิจสังคมของประเทศและภาคใต้นั้นเป็นทุ่งราบมีเงื่อนไขสะดวกในการคมนาคม การปฏิบัติการนิเทศโดยรวมมีความสะดวกกว่าภาคเหนือ นอกจากนี้ ศูนย์กลางทางด้านด้านเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างเงื่อนไขสะดวกแก่การปฏิบัติการนิเทศอยู่ภาคกลางและภาคใต้มีความสะดวกกว่าภาคเหนือ ดังนั้นสภาพการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจึงแตกต่างกันและสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติ ศรีนวลนัค (2526) เปรียบเทียบทักษะของบุคลากรศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดต่อบทบาทของศึกษานิเทศก์ พบว่า บุคลากรศูนย์การศึกษานอก โรงเรียนจังหวัดที่ปฏิบัติงานอยู่ภาคใต้ มีความคิดเห็นต่อบทบาทของ

ศึกษานิเทศก์ ด้านความรู้ และการประสานประโยชน์ราชการแตกต่างจากผู้ปฏิบัติงาน
อยู่ภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ผลเป็นเช่นนี้อาจเพราะว่า การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ และการพัฒนาหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่ศึกษานิเทศก์ มีความรู้ความสามารถพร้อมให้ความช่วยเหลือแก่ครูผู้สอนเท่าเทียมกันแต่เนื่องด้วยแต่ละภาคของประเทศมีเงื่อนไขในการปฏิบัติการนิเทศแตกต่างกัน ดังนั้นความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ต่อสภาพการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ และการพัฒนาหลักสูตรอยู่ภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้จึงแตกต่างกัน คณะเดียวกันเพื่อให้บรรลุคความหมายในการนิเทศ การศึกษาอย่างเอกภาพ หรือมีผลสำเร็จเท่าเทียมกันในทุกภาคของประเทศศึกษานิเทศก์ภาคเหนือจะต้องมีระดับการปฏิบัติการนิเทศมากกว่าภาคกลาง และภาคใต้ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ บุญเลิศ ก่อนสอาด (2542) ศึกษาปัญหาความต้องการในการนิเทศ และแนวทางการพัฒนางานจัดเพิ่มสะสมงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเขตการศึกษา 12 ในภาพรวมจำแนกตามจังหวัดที่ตั้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อาจมีสาเหตุมาจากการประสบการณ์ในการวิจัยในชั้นเรียนของศึกษานิเทศก์ไม่สูงและครูสอนก็ไม่ค่อยมีความรู้ในเรื่องการวิจัยทำให้การนิเทศในเรื่องดังกล่าวโดยรวมทั่วประเทศไม่ค่อยได้รับผลเท่าที่ควรแม้จะมีการส่งเสริมให้ทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการในระดับมาก ดังนั้นความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ในแต่ละภาคต่อประเด็นดังกล่าวจึงไม่แตกต่างกัน

3. ปัญหาการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวทั้ง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางเรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรงและด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ ผลปรากฏเช่นนี้อาจเพราะว่า การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มเป็นกิจกรรมที่ศึกษานิเทศก์ปฏิบัติผ่านกลุ่มวิชาที่ตนรับผิดชอบ แต่เนื่องด้วย ครูลาวส่วนมากต้องทำงานหารายได้เสริมจึงอาจเป็นสาเหตุให้การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มมีปัญหาบ้าง สำหรับด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนแม้ว่าผ่านมามีการวิจัยในชั้นเรียนน้อย

แต่เนื่องด้วยเป็นกิจกรรมที่สำคัญศึกษานิเทศก์ จึงพยายามช่วยเหลือและร่วมมือกับครูในการทำวิจัยทุกขั้นตอน ทั้งมีการศึกษาวิธีการวิจัยอยู่เสมอ ดังนั้นปัญหาในการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน จึงมีปัญหในระดับปานกลาง ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรงอาจกล่าวได้ว่าศึกษานิเทศก์และครูสอนในแต่ละกลุ่มวิชามีการประสานงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามแผนการนิเทศอยู่เสมอ ปัญหาส่วนใหญ่มาจากงบประมาณที่ไม่เพียงพอเพื่อเข้าถึงพื้นที่ห่างไกลในชนบท จึงช่วยเหลือครูโดยผ่านการติดต่อทางโทรศัพท์ แฟกซ์ และอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพล น้อยแสง (2540) ศึกษาการดำเนินงานและผลการดำเนินงานนิเทศภายใน โรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงาน และผลการดำเนินงานโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

3.1 การให้ความช่วยเหลือแก่ครู โดยตรงทั้งโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ การวางแผนร่วมกับครู ก่อนให้ความช่วยเหลือ ช่วยเหลือครู โดยการให้มีการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ช่วยเหลือครู โดยการวางแผนประชุมตรวจสอบผลการช่วยเหลือหาจุดอ่อนจุดแข็งในกระบวนการช่วยเหลือ และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ การประชุมวิเคราะห์ผลเพื่อช่วยเหลือครู ผลปรากฏเช่นนี้อาจเพราะว่า ก่อนการนิเทศศึกษานิเทศก์ได้ศึกษาความต้องการของครูว่าต้องการให้ช่วยเหลืออะไร จากนั้นสร้างเป็นแผนการปฏิบัติเพื่อสนองความประสงค์ของครูแต่ปัญหาที่เป็นอุปสรรคส่วนมากเป็นด้านงบประมาณ เนื่องจากงบประมาณในการนิเทศขึ้นกับแผนงมมัธยมแผนกศึกษาธิการ และกีฬาแขวง เมื่อสร้างแผนการนิเทศและแผนงบประมาณ แผนดังกล่าวไม่ค่อยได้รับอนุมัติ หรือมักถูกแก้ไขทำให้ศึกษานิเทศก์ไม่มีงบประมาณเพียงพอเพื่อช่วยเหลือครูทุกสาขาวิชา และเขตพื้นที่ห่างไกล สำหรับการช่วยเหลือครู โดยการให้มีการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนนับว่าเป็นทางออกสำหรับแก้ปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น โดยพื้นฐานสามารถแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนได้ แต่เนื่องด้วยวุฒิการศึกษาของครูลาวต่ำ ดังนั้นการสร้างศึกษานิเทศก์ภายในเพื่อเป็นตัวแทนศึกษานิเทศก์ภายนอก หรือการจัดตั้งผู้รับผิดชอบแต่ละวิชาเพื่อช่วยเหลือกันนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนจึงมีอุปสรรคโดยเฉพาะในอำเภอเล็ก ๆ ในเขตชนบท ด้านการช่วยเหลือครู โดยการวางแผนประชุมตรวจสอบผลการช่วยเหลือหาจุดอ่อนจุดแข็งในกระบวนการช่วยเหลือนั้น ทุกครั้งที่มีการนิเทศ ก็มีการปฏิบัติร่วมกันระหว่างศึกษานิเทศก์กับครูเพื่อร่วมมือกันประเมินผลการช่วยเหลือ โดยให้ผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือแสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นแนวทางสำหรับศึกษานิเทศก์ในการให้การช่วยเหลือครั้งต่อ ๆ ไปโดยรวมนับว่าได้ผลสำเร็จในระดับใดหนึ่ง แต่ด้วยลักษณะ

นิสัยที่ไม่ชอบออกความคิดเห็นของครูทำให้บางประเด็นที่ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขไม่ได้ ถูกเสนอหรือยกขึ้นมาปรึกษาหารือ จึงอาจเป็นเหตุให้ผลการวิเคราะห์ปรากฏเช่นนี้ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ศิริรัตน์ กังศิริกุล (2544) ได้ทำการศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะการนิเทศภายใน โรงเรียนของโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียล แห่งประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการนิเทศภายใน โรงเรียน โดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

3.2 การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

เรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ ช่วยพัฒนาครูให้มีศักยภาพในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ทางวิชาชีพ ร่วมมือกับครูกำหนดปัญหาและเป้าหมายการแก้ปัญหา ร่วมกันของทีมงาน ร่วมมือกับครูสร้างวินัยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในทีมงานของครูและข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ มีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินงานตามแผนแก้ปัญหาของทีมงานกับครู ผลปรากฏเช่นนี้อาจเพราะว่า การช่วยพัฒนาครูให้มีศักยภาพในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ทางวิชาชีพจัดได้ว่าเป็นนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และกีฬาซึ่งส่งเสริมให้ครูแสวงหาความรู้และประสบการณ์เพื่อเสนอเป็นผลงานขอตำแหน่งวิชาการ ดังนั้นศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบแต่ละกลุ่มวิชาจึงมีบทบาทในการกระตุ้น และช่วยเหลือครูเพื่อแสวงหาความรู้และประสบการณ์แก่ตนเองอยู่เสมอแต่ในประเด็นนี้ปัญหามีอยู่ว่า ครูมีข้อจำกัดด้านการแสวงหาความรู้ เพราะส่วนมากไม่สามารถนำใช้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต จึงศึกษาความรู้จากตำรา เอกสารและหนังสือพิมพ์แต่ตำรา เอกสาร และหนังสือพิมพ์เหล่านั้นกับมีน้อย บางเขตไม่สามารถหาได้ ดังนั้นจึงสนองให้ครูได้เพียงบางส่วน บางพื้นที่ไม่สามารถสนองให้ครูได้ สำหรับประเด็นการร่วมมือกับครูกำหนดปัญหาและเป้าหมายการแก้ปัญหาร่วมกันของทีมงาน โดยรวมแล้วศึกษานิเทศก์จะร่วมมือกับผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อศึกษาสภาพรวมของโรงเรียนและศึกษาปัญหาต่าง ๆ ในแต่ละกลุ่มวิชา จึงกำหนดปัญหา และแก้ปัญหาคด้วยการประชุมวิชาการร่วมกัน ทั้งสร้างเครือข่ายประชาสัมพันธ์กับโรงเรียนต่าง ๆ อย่างไรก็ตามศึกษานิเทศก์ก็ไม่สามารถกระทำเช่นนี้ในทุกโรงเรียนทุกอำเภอ ในแขวงที่ตนรับผิดชอบ จึงนับว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินงานตามแผนแก้ปัญหาของทีมงานกับครูแม้ว่าศึกษานิเทศก์จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผน และปฏิบัติตามแผนปฏิบัติงานอย่างจริงจัง แต่ด้วยระบบการทำงานแบบราชการของลาวเน้นการวางแผนจากส่วนกลาง ดังนั้น ศึกษานิเทศก์จะมีส่วนร่วมระดับระดมภาคนี้้อยมาก

3.3 การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

เรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ การสำรวจความจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้ทางอ้อม เช่น การเรียนรู้

แบบสืบค้น แบบสร้างผังความคิด แบบใช้กรณีศึกษา แบบแก้ปัญหา แบบค้นพบ แบบตั้งคำถาม และแบบใช้การตัดสินใจเป็นต้น มีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีแก้ปัญหาของทีมงานกับครู และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยเน้นปฏิสัมพันธ์ ผลปรากฏเช่นนี้อาจเพราะว่า การสำรวจความจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นกิจกรรมที่ศึกษานิเทศก์กระทำเสมอในการปฏิบัติหน้าที่ของตน ด้วยการลงไปสำรวจโดยตรง ศึกษาจากข้อเสนอของครู และจากรายงานของห้องการศึกษาธิการ และกีฬาอำเภอ แผนกศึกษา ธิการและกีฬาแขวง ถึงแม้ข้อมูลเหล่านี้จะบ่งชี้ถึงความจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แต่บางครั้งก็ไม่สอดคล้องกับความจริงเนื่องจาก โรงเรียนบางแห่งยังพยายาม ปกปิดปัญหาเพื่อรักษาภาพพจน์ของตน ซึ่งทำให้ศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารศึกษาในพื้นที่ไม่ทราบ ประเด็นที่จะไปช่วยเหลือได้อย่างชัดเจน สำหรับการจัดการเรียนรู้ทางอ้อม และทางตรงต่าง ๆ นั้นศึกษานิเทศก์แต่ละแขวง ได้จัดชุดฝึกอบรมระยะสั้นตามเงื่อนไขของแต่ละแขวง เกี่ยวกับเทคนิค การจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังใช้การสาธิตการสอน และการสังเกตครูสอนแล้วแนะนำอย่างเป็นกันเอง ไม่ว่าจะเป็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีแก้ปัญหาของทีมงานกับครู การจัดการเรียนรู้โดยเน้นปฏิสัมพันธ์ แต่จากการปฏิบัติผ่านมายังพบว่า ครูส่วนหนึ่งแม้ได้ผ่านการฝึกอบรม ได้รับการแนะนำช่วยเหลือด้านเทคนิคการสอนต่าง ๆ มาแล้วแต่ด้วยความเคยชินกับเทคนิค การสอนแบบเดิม ทำให้เขาไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน นอกจากนี้ ภาวะขาดแคลนครู ทำให้ครูสอนบางคนต้องสอนหลายชั้นเรียน และหลายวิชาในปีเดียวกันดังนั้น เวลาสอนมักใช้ เทคนิคหรือทักษะ ใดหนึ่งเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงพล สมภาค (2549) ได้วิจัย การพัฒนางานกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ 9 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานของกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมิน ผลจำแนกตามกลุ่มงานอยู่ในระดับปานกลาง

3.4 การพัฒนาหลักสูตร โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงคะแนน เฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ การจัดทำคู่มือการใช้หลักสูตร การนิเทศกำกับติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตร การจัดทำเอกสารหลักสูตรเช่นคู่มือครูเป็นต้น และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ย น้อยสุดได้แก่ การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ ผลปรากฏเช่นนี้อาจเพราะว่า การจัดทำคู่มือการใช้ หลักสูตรสำหรับศึกษานิเทศก์ถือว่าเป็นภาระที่ควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการศึกษาและพัฒนา ถึงแม้ว่าคู่มือหลักสูตรส่วนกลางร้อยละ 80 จะสร้างโดยสถาบันค้นคว้าวิทยาศาสตร์การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา แต่ศึกษานิเทศก์เป็นผู้ร่วมมือกับทุกฝ่ายเพื่อนำหลักสูตร ไปปฏิบัติ ดังนั้นจึงมีบทบาทสำคัญในการศึกษาเพื่อนำเสนอสถาบันค้นคว้าวิทยาศาสตร์การศึกษาเพื่อแก้ไข

ประเด็นที่ไม่เหมาะสม คณะเดียวกันหลักสูตรท้องถิ่นร้อยละ 20 ซึ่งสร้างโดยครู หรือศึกษานิเทศก์ ฉะนั้นการจัดทำคู่มือการใช้จึงเป็นหน้าที่ของครู หรือศึกษานิเทศก์ ปัญหาสำหรับประเด็นนี้ มาจากเรื่องงบประมาณที่ใช้ในการสร้าง และปรับปรุงคู่มือการใช้หลักสูตร ผ่านมาแม้จะมีหลักสูตร แต่เอกสารคู่มือการใช้จะถูกสร้างมาช้าๆ ข้อเสนอเกี่ยวกับการปรับปรุงยังใช้เวลาในการแก้ไข และบางครั้งก็ไม่ได้รับการแก้ไขเลย สำหรับกรณีศึกษาคำกับติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร มีการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และได้รับความร่วมมือจากครู และผู้อำนวยการโรงเรียนพอสมควร ประเด็นที่เป็นปัญหาในข้อนี้ น่าจะเป็นมาตรการแก้ไขผลจากการประเมิน บางพื้นที่ห่างไกลขาดครู ที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นกรณีศึกษาคำกับติดตามประเมินผลจึงไม่ชัดเจน สำหรับการจัดทำเอกสาร หลักสูตร คู่มือครูนั้นมีขั้นตอนการปฏิบัติอยู่แล้วศึกษานิเทศก์เป็นเพียงผู้กระตุ้น ร่วมมือและช่วยเหลือตามบทบาทหน้าที่ ด้านการจัดทำหน่วยการเรียนรู้สำหรับประเทศลาวถือเป็นผลงาน ชิ้นหนึ่งในการเสนอขอตำแหน่งวิชาการครู ดังนั้น ครูจึงให้ความร่วมมือเป็นพิเศษกับศึกษานิเทศก์ ในการกำหนดทุกขั้นตอน ปัญหาที่พบในด้านนี้มาจากภาวะการขาดแคลนครู ซึ่งเป็นไปได้ยากที่ครู ซึ่งสอนหลายชั้น หลายตำราจะสามารถจัดทำเอกสารคู่มือทุกชั้นเรียนได้ ดังนั้นผลการศึกษาก็อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สุภงค์ ศรีศาลา (2554) ศึกษาปัญหา และแนวทางการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตร และโรงเรียนที่มีความพร้อม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ปัญหาการใช้หลักสูตร โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

3.5 การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
 เรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ส่งเสริมช่วยเหลือครูกำหนดปัญหา หรือเป้าหมายการวิจัย ช่วยเหลือครูสรุปและเขียนรายงานการวิจัย ส่งเสริมครูนำผลการวิจัย ไปใช้ทั้งให้การชื่นชมกับผลสำเร็จ ช่วยเหลือครูในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย และข้อที่มีคะแนน เฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ ช่วยเหลือครูกำหนดระเบียบวิธีการวิจัย ผลปรากฏเช่นนี้อาจเพราะว่า การส่งเสริมช่วยเหลือครูกำหนดปัญหา หรือเป้าหมายการวิจัย เป็นประเด็นที่ควรกำหนด จากผลการประเมินการจัดการเรียนการสอน แต่การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนมีไม่มากนัก ดังนั้นศึกษานิเทศก์จึงเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดปัญหาร่วมกับครู เพื่อเปิดทางสู่การปฏิบัติการวิจัย แม้ว่าศึกษานิเทศก์ใช้ความพยายามในการช่วยเหลือแต่ด้วยการขาดแคลนงบประมาณ ทำให้ปัญหาในโรงเรียนที่สมควรถูกกำหนดเป็นปัญหาการวิจัยบางเรื่อง ไม่ได้ถูกกำหนดขึ้นมาวิจัย ทั้งที่มีความจำเป็น สำหรับการช่วยเหลือครูสรุปและเขียนรายงานการวิจัย และส่งเสริมครู นำผลการวิจัย ไปใช้ เกี่ยวข้องกับการเสนอขอผลงานทางวิชาการ ดังนั้นศึกษานิเทศก์เป็นผู้ช่วยครู

ดำเนินการร่วมกับครู สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการสรุปและเขียนรายงาน รวมทั้งส่งเสริมครู นำผลการวิจัยไปใช้นั้น อาจมาจากปัญหางบประมาณเช่นเดียวกับข้อแรกทำให้งานวิจัยไม่ได้ตีพิมพ์ เพื่อเผยแพร่แก่โรงเรียนอื่นหรือแขวงอื่น ดังนั้นผลการวิจัยจึงไม่ได้ใช้ให้เกิดประโยชน์ในวงกว้าง ด้านการช่วยเหลือครูกำหนดระเบียบวิธีการวิจัยศึกษานิเทศก์ช่วยครูปฏิบัติตามขั้นตอนการวิจัย ทั่วไปแต่เนื่องศึกษานิเทศก์ไม่มีความรู้และประสบการณ์ในการวิจัยเท่าที่ควรจึงพบอุปสรรคในการ ปฏิบัติอยู่บ้าง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ บัวลา มะวงษ์ทอง (2553) ที่ศึกษาปัญหา และแนวทางการ ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในสถาบันสร้างครูเขตภาคเหนือของสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนโดยรวม และราย ด้านอยู่ในระดับปานกลาง

4. เปรียบเทียบปัญหาการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

4.1 จำแนกตามเพศของศึกษานิเทศก์โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ ผลปรากฏเช่นนี้อาจเพราะว่า ความสามารถในการปฏิบัติการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ชาย และศึกษานิเทศก์หญิง ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวไม่แตกต่างกัน การปฏิบัติ การนิเทศดำเนินตามแผนการและขั้นตอนการนิเทศทุกประการ แม้ว่าวัฒนธรรมความเชื่อ ประเพณี และค่านิยมของคนลาวในเรื่องเพศยังมีอยู่แต่บทบาทที่แสดงออกในการนิเทศการศึกษาไม่ได้ แตกต่างกัน ฉะนั้นปัญหาการนิเทศการศึกษาระหว่างศึกษานิเทศก์ชาย และศึกษานิเทศก์หญิง จึงไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประพาส เล็ก โลง (2545, หน้า 52) ได้ศึกษา ความต้องการความช่วยเหลืองานวิชาการของครูสอนระดับมัธยมศึกษาใน โรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง พบว่า ความต้องการความช่วยเหลือ ทางวิชาการของครูเพศหญิงกับครูเพศชายแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 จำแนกตามวุฒิการศึกษาของศึกษาของศึกษานิเทศก์โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ ผลปรากฏเช่นนี้ อาจเพราะว่า การปฏิบัติการนิเทศปฏิบัติตามแผนงานที่วางจากส่วนกลางเวลาปฏิบัติเน้นการทำงาน เป็นกลุ่มวิชาการ ฉะนั้นการแก้ปัญหาเน้นการร่วมมือกลุ่มวิชาบนพื้นฐานความสมานฉันท์ของ ทุกคน ดังนั้นแม้ว่าวุฒิการศึกษามีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับความสามารถในการให้การนิเทศ แก่ครูผู้สอนของศึกษานิเทศก์ แต่ปัญหาที่ศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิการศึกษาดำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวพบเจอในการให้การนิเทศ

แก่ครูผู้สอนในประเทศไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิเชียร แสสนนิท (2542) ศึกษาการนิเทศการศึกษาของอาจารย์ใหญ่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาพาณิชยการ สาขาพาณิชยการในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา 2 ประการ (การนิเทศทั่วไป และการนิเทศการสอน) จำแนกตามวุฒิการศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.3 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานของศึกษานิเทศก์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ ผลปรากฏเช่นนี้อาจเพราะว่า ศึกษานิเทศก์ทำงานเป็นทีมแบ่งความรับผิดชอบให้บุคคลตามสายวิชาที่ตนมีความเชี่ยวชาญ นอกจากนี้ การปฏิบัติการนิเทศหรือให้การนิเทศแก่ครูผู้สอนทุกครั้งศึกษานิเทศก์ได้จัดประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับประเด็นที่จะไปให้ความช่วยเหลือแก่ครูร่วมกัน โดยพิจารณาจากความต้องการ หรือข้อเสนอขอความช่วยเหลือของครู จากนั้นศึกษานิเทศก์แต่ละกลุ่มวิชาจึงกำหนดแผนการ วิธีการ อุปกรณ์ เอกสาร และเครื่องมือ ตลอดจนตั้งอำนาจความสะดวกต่าง ๆ เพื่อไปให้การนิเทศแก่ครูผู้สอน ดังนั้นแม้ว่าประสบการณ์ทำงานของศึกษานิเทศก์จะแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด แต่ปัญหาการนิเทศของศึกษานิเทศก์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปราณีตรา พิชเนาวรัตน์ (2546) สภาพการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอ ชีรบุรี จังหวัดพิจิตร ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนต่อสภาพการนิเทศภายใน โรงเรียน จำแนกตามวุฒิการศึกษาและอายุราชการ พบว่า มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน

4.4 จำแนกตามภูมิภาคของประเทศที่ศึกษานิเทศก์ทำงานอยู่โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลปรากฏเช่นนี้อาจเพราะว่า ภูมิภาคของประเทศสร้างเงื่อนไขสะดวก และยุ่งยากแก่การปฏิบัติการนิเทศต่างกัน ทำให้ปัญหาที่ศึกษานิเทศก์ที่อยู่ภาคเหนือมีปัญหาการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา มากกว่าศึกษานิเทศก์ที่ปฏิบัติการนิเทศการศึกษาอยู่ภาคกลาง และภาคใต้ เนื่องจากภาคเหนือเป็นภูเขาสูง บางพื้นที่ยากแก่การเข้าถึง ส่วนภาคกลางเป็นทุ่งราบเป็นศูนย์กลางทางด้านเศรษฐกิจสังคมของประเทศและภาคใต้นั้นเป็นทุ่งราบมีเงื่อนไขสะดวกในการคมนาคม จึงทำให้ปัญหาการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โคดี (Cody, 1987 อ้างอิงใน วรรณ หันตุง, 2548) ได้ศึกษาความสำคัญของสมรรถภาพครูมัธยมศึกษา ในรัฐนอร์ทคาร์โรไลนาประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา และฝ่ายแผนงานเพื่อสมรรถภาพ

ที่จำเป็นสำหรับการสอนที่มีการรวบรวมข้อมูลจากครู ผลการวิจัยพบว่า สมรรถภาพที่จำเป็นสำหรับครูคือ สมรรถภาพเกี่ยวกับการสอน ได้แก่ การวางแผน การรายงาน การปฏิบัติ การแก้ไข และการประเมินผลของนักเรียน นอกจากนี้ยังพบว่า ลักษณะทางภูมิศาสตร์ ที่ตั้ง และขนาดโรงเรียนมีผลทำให้สมรรถภาพของครูในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาคเหนือมีปัญหาในการนิเทศมากกว่าภาคกลาง และภาคใต้ ผลปรากฏเช่นนี้อาจเพราะว่า การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ การพัฒนาหลักสูตร และการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ของศึกษานิเทศก์ปัจจุบัน อยู่ในช่วงแรกของการปฏิรูประบบการศึกษาสามัญซึ่ง กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการปฏิรูปหลักสูตรและตำราเรียนในชั้นมัธยมศึกษาใหม่ทั้งหมด ดังนั้นการปรับปรุงและพัฒนาขีดความสามารถของครูผู้สอนของศึกษานิเทศก์มัธยมศึกษาที่ต้องดำเนินอย่างเร่งด่วน ทั้งถึงและเป็นเอกภาพในทั่วประเทศ แต่เนื่องด้วยจำนวนศึกษานิเทศก์มัธยมศึกษาในแต่ละแขวงมีน้อย เมื่อเทียบกับจำนวนครูผู้สอนและ โรงเรียนจึงทำให้การนิเทศในแต่ละภูมิภาคพบปัญหาโดยเฉพาะภาคเหนือมีการคมนาคมไม่สะดวกทำให้การปฏิบัติการนิเทศของศึกษานิเทศก์มีความล่าช้า และใช้งบประมาณมากเมื่อเทียบกับภาคกลางและภาคใต้ (สถาบันค้นคว้าวิทยาศาสตร์การศึกษาแห่งชาติลาว, 2551, หน้า 85) ดังนั้นศึกษานิเทศก์แต่ละภาคจึงมีความเห็นว่า ปัญหาการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประเสริฐ บุญยงค์ (2545) ศึกษาเนื้อหาและรูปแบบการนิเทศการศึกษาของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่าครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลต้องการได้รับการนิเทศทั้ง 4 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

5. แนวทางพัฒนาการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบดังนี้

5.1 การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง (Direct Assistant)

มีแนวทางพัฒนาดังนี้ 1) ศึกษาประเด็นที่จะไปให้ความช่วยเหลือโดยเข้าหาครู เพื่อสอบถามสิ่งที่ครูต้องการให้ช่วยเหลือ หรือศึกษาจากศึกษาธิการและกีฬาจังหวัดและอำเภอ 2) ควรสร้างศึกษานิเทศก์ภายใน โรงเรียนแต่ละวิชาเพื่อเป็นเครือข่ายการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน 3) สร้างแผนปฏิบัติงานการนิเทศอย่างรัดกุม 4) สร้างความผูกพันที่ดีกับครูเพื่อสังเกต และส่งความรู้ให้ครูเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนไปในทางที่ดีขึ้น 5) ต้องมีการประเมินร่วมกับครู

ทุกครั้ง ในการปฏิบัติการนิเทศ 6) ควรทำหน้าที่ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาที่ครูสอนนำเสนอเข้ามา โดยตรง ผ่านทางโทรศัพท์ หรือด้วยวิธีอื่น ทั้งนี้ศึกษานิเทศก์และผู้เชี่ยวชาญอาจคิดว่า การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรงควรดำเนินแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ซึ่งกลิกแมน (Glickman, Gordon, Rose – Gordon, 2004, p. 329) ให้เหตุผลว่า การใช้กลุ่มเพื่อทำหน้าที่ในการนิเทศแทนศึกษานิเทศก์นั้นศึกษานิเทศก์ไม่จำเป็นต้องเข้าไปในชั้นเรียนตลอดเวลาโดยการตรวจสอบข้อมูลต่าง ๆ จากกลุ่มครูที่ทำหน้าที่นิเทศทุก 2-3 สัปดาห์ ในการประชุมนิเทศรูปแบบนี้ ให้ผู้ทำหน้าที่นิเทศกลุ่มเพื่อนรายงานความก้าวหน้าให้ทราบ และดำเนินการ การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนมีประสิทธิภาพ ต่อเมื่อผู้นิเทศสามารถฝึกให้ครูที่ทำหน้าที่นิเทศมีทักษะในการสังเกต กำหนดเวลาที่แน่นอน กำหนดปัญหาให้ชัดเจนและควรจัดการนิเทศแบบนี้ให้ครูทุกคน 2-3 ครั้งต่อปี

5.2 การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม (Group Development)

มีแนวทางพัฒนาดังนี้ 1) จัดตั้งเป็นกลุ่มวิชา เช่น กลุ่มคณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ ภาษาศาสตร์ และอื่น ๆ เป็นต้น หรือสร้างเป็นสายวิชา เช่น วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ และวิทยาศาสตร์สังคม 2) แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบเพื่อช่วยเหลือกันเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ทุกคนได้มีส่วนร่วม ทั้งมีผลงานอันเป็นที่ประจักษ์ของตนเองนำเสนอขอผลงานทางวิชาการ ภายในกลุ่มของตน 3) สร้างความพร้อมให้ครูในการทำงานเป็นทีมด้วยการสร้างความสมานฉันท์ร่วมกันระหว่างศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการ โรงเรียน และครูผู้สอนให้เป็นประเพณีของโรงเรียน 4) ประชุมร่วมกันเพื่อหาแนวร่วมในการทำงาน โดยยึดหลักประชาธิปไตย ทำงานเป็นทีมบุคคลรับผิดชอบ 5) นิเทศกำกับ ติดตามประเมินผลควรดำเนินการอย่างมีส่วนร่วม 6) สร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนระดับต่าง ๆ เช่น ระดับ โรงเรียน ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด เพื่อให้ครูสามารถช่วยเหลือกันได้ ทั้งนี้ศึกษานิเทศก์อาจคิดว่า การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มควรมีรูปแบบที่ดีและสอดคล้องกับลักษณะ โครงสร้างการทำงาน ซึ่งสุริย์มาส สุขสี (2549, หน้า 41) เสนอว่า การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มต้องสร้างวินัยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในทีมงาน การกำหนดปัญหาและเป้าหมายการแก้ไขปัญหาพร้อมกัน ควรมีแผนและแก้ปัญหาของทีมงานตามแผน ควรสร้างแรงจูงใจการเสริมแรงและสร้างขวัญกำลังใจ ทั้งพัฒนาศักยภาพในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์

5.3 การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ (Professional Development)

มีแนวทางในการพัฒนาดังนี้ 1) สร้างแรงจูงใจแก่ครู เช่น ผู้ที่สำเร็จการสร้างประสบการณ์ด้านวิชาชีพครูจะได้รับตำแหน่งวิชาการเช่น ครูประสบการณ์ ครูชำนาญงาน ครูเชี่ยวชาญ และครูเชี่ยวชาญอาวุโสอย่างสมเกียรติ 2) การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ

ควรดำเนินบนพื้นฐานสภาพปัญหาและความต้องการของครู 3) จัดฝึกอบรม สาธิตสอนให้ครู ใ้รู้และทดลองปฏิบัติเกี่ยวกับเทคนิคการสอนทางตรงและทางอ้อม จัดประชุมวิชาการ จัดกิจกรรม การเรียนการสอนร่วมกับครู ช่วยครูผลิตสื่อการเรียนการสอนพร้อมแนะนำการใช้สื่อดังกล่าว อย่างทั่วถึง 4) สนองข้อมูลข่าวสาร สร้างเงื่อนไขให้ครูพัฒนาตนเองด้านวิชาการ สร้างแรงบันดาลใจ สร้างความเชื่อมั่นต่อวิชาชีพครู พัฒนาคูณธรรม จริยธรรมตามมาตรฐานวิชาชีพครู โดยศึกษานิเทศก์เป็นต้นแบบ 5) ต้องมีการประเมินระดับมาตรฐานวิชาชีพครูอย่างน้อยปีละครั้ง ทั้งนี้ศึกษานิเทศก์และผู้เชี่ยวชาญอาจเห็นว่า การจูงใจและฝึกอบรมแก่ครูเป็นการดำเนินการ ก่อนจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้ครูผู้สอนภายใต้การร่วมมือของทุกฝ่ายซึ่งเป็นการส่งเสริมสนับสนุน การจัดการเรียนการสอนของครูที่ส่งผลไปยังผู้เรียน ซึ่ง สุริย์มาส สุขสี (2549 หน้า 45) ได้เขียน ไว้ในวิทยานิพนธ์ของเขาว่า การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพครู ให้ประสบผลสำเร็จ เป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการสำรวจความต้องการ และจำเป็นในการพัฒนา ครูด้านการจัดการเรียนการสอน พัฒนาความสามารถด้านการสอนให้สามารถจัดกิจกรรมโดยใช้ เทคนิควิธีการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

5.4 การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development)

มีแนวทางพัฒนาดังนี้ 1) ช่วยเหลือครูในการวิเคราะห์เนื้อหาของหลักสูตรส่วนกลาง แล้วนำเอาข้อเสนอแนะความคิดเห็นต่าง ๆ ของครูเกี่ยวกับประเด็นที่พบว่า ไม่เหมาะสมไม่ สอดคล้องเสนอต่อสถาบันค้นคว้าวิทยาศาสตร์การศึกษาระทรวงศึกษาธิการ และกีฬาเพื่อแก้ไข ให้เหมาะสม 2) ช่วยเหลือครูผู้สอนด้วยการจัดฝึกอบรม กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ใน หลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร คู่มือการนำใช้หลักสูตร ตลอดจนการบริหารจัดการหลักสูตร การวัดประเมินผลการใช้หลักสูตร และการประชาสัมพันธ์หลักสูตร 3) ช่วยครูผู้สอนกำหนด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น การกำหนดแผนจัดการเรียนรู้ การกำหนดสื่อ กำหนดผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง คำอธิบายรายวิชา 4) ร่วมมือกับครูสร้างและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นมาใช้ร่วมกับ หลักสูตรส่วนกลางในสถานศึกษาต่าง ๆ 5) จัดชุดฝึกอบรมเกี่ยวกับแนวทางและวิธีการพัฒนา หลักสูตรให้ครูสอนอย่างทั่วถึงให้ครูสอนเหล่านั้นสามารถพึ่งตนเองได้ ทั้งนี้ศึกษานิเทศก์ และผู้เชี่ยวชาญอาจเห็นว่า หลักสูตรส่วนกลางที่สถาบันค้นคว้าวิทยาศาสตร์การศึกษาระทรวง ศึกษาธิการและกีฬาสร้างขึ้นยังมีประเด็นที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม และการสร้างหลักสูตรท้องถิ่น มาใช้ยังมีน้อย ทั้งที่การพัฒนาหลักสูตรมีความสำคัญมากต่อการจัดการศึกษาซึ่ง สุพรรณิ พรหมศิริ (2551, หน้า 17) หลักสูตรมีความสำคัญในการจัดการศึกษาเป็นแนวปฏิบัติเพื่อกำหนดทิศทาง การศึกษาในระดับประเทศ เป็นสิ่งกำหนดว่าผู้เรียนควรได้รับประสบการณ์อะไรที่เป็นประ โยชน์

ต่อตนเองและสังคมทั้งเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความเจริญของประเทศ

5.5 การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Action Research)

มีแนวทางพัฒนาดังนี้ 1) ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนและจัดอบรมให้ทุกคนมีความรู้ความเข้าใจเพื่อช่วยเหลือครูทำการวิจัยอย่างถูกต้อง 2) ศึกษาปัญหาที่ครูสอนอยากแก้ไข เก็บคำข้อมูลจากการปฏิบัติการสอนของครูในแต่ละวัน และจากการทดลองใช้เครื่องมือแต่ละอย่างจากนั้นนำเอาข้อมูล และประสบการณ์ที่ได้มาเขียนเป็นรายงาน เพื่อช่วยครูในการกำหนดปัญหาหรือเป้าหมายการวิจัย 3) ช่วยครูกำหนดระเบียบวิธีการวิจัย ติดตามและช่วยเหลือครูรวบรวมข้อมูลตามระเบียบวิธีการวิจัย ช่วยครูวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย และเขียนรายงานการวิจัย 4) ส่งเสริมให้ครูได้นำเสนอผลงานดังกล่าวเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการเสนอเป็นผลงานเพื่อขอตำแหน่งวิชาการครูอย่างสมเกียรติ ทั้งนี้ศึกษานิเทศก์และผู้เชี่ยวชาญมองเห็นความสำคัญของการวิจัยแต่เนื่องด้วยความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวยังไม่มากนัก โดยเฉพาะครูผู้สอนทำให้มีการวิจัยในชั้นเรียนมีไม่มากนัก จึงเสนอให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิธีการวิจัยและสร้างสิ่งจูงใจเพื่อให้มีการทำวิจัย เชิงปฏิบัติการ ในชั้นเรียนมากขึ้น ซึ่งแก้วอุคร จุลมลตรี (2554) ครูชำนาญการของประเทศลาวให้สัมภาษณ์ว่า “...การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนช่วยให้บุคลากรทางการศึกษามีความรู้ มีทักษะพื้นฐานที่จะสามารถวิจัยการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของชาติ...”

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ควรแก้ไขปัญหาและพัฒนาการการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดังนี้

1. การให้ความช่วยเหลือแก่ครู โดยตรง ศึกษานิเทศก์มัธยมศึกษาควรวางแผนร่วมกับครูก่อนให้ความช่วยเหลือ โดยให้มีการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และการช่วยเหลือครูวางแผน ประชุมตรวจสอบผลการช่วยเหลือ แบบกัลยาณมิตร
2. การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ศึกษานิเทศก์ควรช่วยพัฒนาครูให้มีศักยภาพในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ทางวิชาชีพ โดยร่วมมือกับครูกำหนดปัญหาและเป้าหมายการแก้ปัญหาาร่วมกันแบบทีมงาน
3. การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ ศึกษานิเทศก์ควรสำรวจความจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เช่น การจัดการเรียนรู้แบบ

สืบค้น แบบสร้างผังความคิด แบบใช้กรณีศึกษา แบบแก้ปัญหา เป็นต้น และพัฒนาความสามารถด้านการสอนทางตรง เช่น การจัดการเรียนรู้เป็นรายบุคคล การจัดการเรียนรู้โดยเน้นปฏิสัมพันธ์ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีให้มากขึ้น

4. การพัฒนาหลักสูตร ศีษยานิเทศก์ควรเอาใจใส่การจัดทำคู่มือการใช้หลักสูตร โดยมีการนิเทศกำกับ ติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรอยู่เสมอ

5. การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ศีษยานิเทศก์ควรส่งเสริมช่วยเหลือครูกำหนดปัญหาหรือเป้าหมายการวิจัย ช่วยเหลือครูสรุปและเขียนรายงานการวิจัย ทั้งส่งเสริมครูนำผลงานการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์จริง

6. ผลการเปรียบเทียบภูมิภาคของประเทศด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครู โดยตรง การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ การพัฒนาหลักสูตร และการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ภาคเหนือมีปัญหาการนิเทศมากกว่าภาคกลางและภาคใต้ ดังนั้น ศีษยานิเทศก์ควรเพิ่มความเอาใจใส่ในการพัฒนาการนิเทศเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวให้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับสภาพ และแนวทางพัฒนาการนิเทศการศึกษาของ ศีษยานิเทศก์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาภาคกลางของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มของศีษยานิเทศก์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนิเทศการศึกษาของศีษยานิเทศก์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาภาคเหนือของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว